

Előfizetési árak:

egy évre házhoz hordva
vagy postán küldve 8 frt.
félévre 4 „
negyedévre 2 „
egy szám ára . . . 10 kr.

Ezen árak

a szerkesztői irodába Kazinczy-
és Fehérvári-utca szöglet,
küldendők.

SZABAD POLGÁR.

Hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön megjelenő
politikai, közgazdasági s kereskedelmi lap.

Hirdetési díjak:

Minden öthasábos
petit sor egyszeri beig-
tatásért 5 kr.
Nyilttér soronként 10 kr.
Bélyegdíj minden
beigtatásért . . . 30 kr.

Szerkesztői iroda:

Kazinczy- és Fehérvári-utca
szöglet.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Levelek bérmentve fogadtatnak el.

Győr, 1875. augusztus 4-én.

A hazai sajtó s politikai napi lapjaink kevés kivétellel mind a trónbeszéddel vannak elfoglalva; az ellenzéki lapok kedves kötelességet vélnék ez alkalommal teljesíteni azzal, hogy hazánk egyik nagy fiát s kormányunk életét erejét, Tisza Kálmánt, naponként megtámadják azért, mert erélyes intézkedései által mielőbb segíteni igyekeznek az ország nyomorúságos helyzetét; — s mi több, még azt is rosz néven veszik neki, hogy a trónbeszéd elkészítését is ő vállalta magára, — szóval nem szeretik látni, hogy belügyi erőnk működésében kötött remények nem esalnak, sőt sebesen haladnak előre; szóval jelenlegi kormányunk iránt a nemzet feltétlen bizalommal viseltetik. Ezt nem szeretik látni ellenzéki lapjaink s ezért kell a kormány egyes tagjait népszerűtlenné tenni, — és pedig szerintük mielőbb.

Hogy ezéjüket mennyire érték el, mutatja a szabadelvű párt óriási többsége, mely a jelenlegi kormányt nehéz munkájában támogatni kész.

A „N. H.“ t. kollégánk igen helyesen jegyzi meg, midőn azt mondja, hogy a nemzet érezni fogja a pillanat nagyságát, mely e honmentő országgyűlés előtt a munka pályáját megnyitja; s a kormány — bármily kevés hajlammal viseltessék az u. n. nagy szabásu programok iránt — a helyzet komolyságával szemben nem fogja kikerülhetni, hogy az ünneplés trónbeszédében már programjának egy részét meg ne ismertesse, s a nemzet megnyugtatót meg ne mutassa, hogy lelki szemei előtt — ha nem is legapróbb részletekig, de legalább fővonásaiban — tisztán áll az út, melyet a zászlaja alá sorakozott országgyűlési többséggel követni akar.

Ez az, a mi a kormány kebelében most folyó tanácskozásoknak rendkívüli fontosságot ad. A nemzet a szabadelvű párt diadalra emelése által megmutatta, hogy szabadelvű intézményeihez törhetlenül ragaszkodik s hogy ez intézmények hiveinek kezébe kívánja anyagi bajainak rendezését és sorsának további intézését letenni. A szabadelvű párt impozáns többségben fog az országgyűlésen megjelenni. De hogy a többség minő hatalommal lépjen fel az aktióban, az mindenekfelett a kormány programjától fog függni.

Sokat vitatkoztak legújabb időben a szabadelvű párt elemeiről, értelmi erőiről, s egyéb tulajdonságairól, s ezekből a párt összetartására, hatalmára és jövőjére következtetéseket vonni. Pedig mindez mellékes fontosságu egy adott párt üdvös működésére nézve, — a földolog az, hogy a párt kormányának életrevaló eszméi, határozott politikája, s azután még — szerencséje legyen.

Életrevaló eszméket s ez eszmék elérésére öntudatos, határozott politikai irányt várunk, és hisszük, bizton is várhatunk a szabadelvű párt kormányától.

Ez az, a mit elmondani akartunk a pillanatban, midőn a kormány a legközelebbi parlamenti hadjárat stratégiai tervének és tán főbb taktikai irányelveinek is végleges megállapításához fog.

Az „Ellenőr“ írja: A költségvetés a jövő hét folyamán egészen átmege a minisztertanács tárgyalásain s a hét végére össze lesz állítható. A kormány mindjárt a felirati vita után terjeszti a törvényhozás elé mindazon organisatorius javaslatokat, melyek az előiránnyal szoros összefüggésben állanak. E javaslatok elfogadása fogja tulajdonképp a költségvetést más alapra fektetni. Az alakulás, a bizottságok választása és a felirati vita körül-belül szeptember 20-áig fogja a képviselőház idejét igénybe venni, a mikor a költségvetés benyújtása után üléseit elnapolja. A pénzügyi bizottság együtt marad a költségvetés tárgyalására, míg a megválasztandó delegatusok Bécsbe mennek.

Milyen lesz a jövő országgyűlést megnyitó trónbeszéd? Erre nézve a következőket írja a „Hon“: „A trónbeszéd nem sok dolgot ad; mert rövid irányelveket tartalmazó, általános lesz. A régi trónbeszédek litániaforma terv elosorolását elhagyják. Sok dolgot jobb megtenni,

mint ígérni. Így a kormány jobban megfelel feladatának, mintha egy cifra tervrajzot ad valósíthatási kilátás nélkül.“ Igaza van; tettekre s nem üres szavakra van szükség.

Győrváros gyűlésterméből.

Az augusztus 2-án tartott bizottsági közgyűlés meglehetősen népes volt s miután elnöklő főispán, Szabó Kálmán ur ő méltósága a gyűlést megnyitá, felolvastott a belügyminiszternek egy értesítőnyve arról, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság székhelyén az adófelszámolási bizottság elnökévé dr. Boór Károlyt nevezte ki.

Felvetették a pénzügyminiszteriumnak az álladalmi adók behajtása tárgyában kibocsátott körrendelete, melynek folytán a helybeli közönség adótorozásainak lerovása végett hirdetmény útján is felhivatni rendeltetett, valamint a városi adópénztári hivatal is az adóhátralékosok intéződelulának szétosztására utasított, végre a városi tanács pedig felkérte, hogy a pénzügyi közegkeket a hátralékos adótorozások behajtása körüli eljárásiban támogassa.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter egy körrendeletében meghagyja, hogy miután a métermértékek használata már nem sokára életbelép, ennélfogva az akószám szerinti hitelesítés ezentul tiltatik.

A belügyminiszteriumnak a kézbesítőkről szóló törvény végrehajtása tárgyában leérkezett szabályrendeletéhez képest a város területén kézbesítésekkel a kerületi negyedmesterek bizattak meg.

Ugyancsak olvastott a belügyminiszteriumnak egy leirata a budai árvíz által károsultak tárgyában, melyhez képest a budapesti árvíz által károsultak segélyezésére szolgáló könyörödományok gyűjtése körüli intézkedések megtételével a polgármester bizottat meg.

Felvetették a vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata, melyben a hozzá intézett felterjesztés kapcsán tudatja a város közönségével, hogy az állami főreáltanoda összes osztályainak elhelyezési költségeinek megtérítéséhez mivel sem járulhat.

Felolvastott a magyar orvosok és természetvizsgálók bizottságának meghívása az aug. 27-től szeptember 5-ig Előpatakon tartandó 18-ik nagygyűlésre, mely egyszerűen tudomásul vétetett.

A többi miniszteri leiratokat nem tartjuk szükségesnek mind ismertetni. Nagyobb részben ódonaságok azok, mennyiben a lapokban mind közöltetnek. Főlemlítettük csupán azokat, melyek városunkra vonatkoznak s azt közelebbiről érintik. A gyűlés esendesen, minden nagyobb vita nélkül folyt le s délután 5¹/₂ órakor oszolt szét.

Megyei közgyűlés.

Győrmege bizottsága f. 1875. évi augusztus hó 2-án s következő napjain Szabó Kálmán főispán ur ő méltósága elnökle alatt rendes évnegyedes közgyűlést tartott, mely alkalommal bizottsági tagok igen szép számmal jelentek meg. Elnöklő megyei főispán ur ő méltósága a szép számmal egybegyűlt tagokat szívélyesen üdvözlőlvén, előadja: hogy ezen közgyűlésen a megürült főpénztárnoki állomás leendő választás útján betöltendő; felhívja tehát a bizottságot, hogy a kijelölés eszközlése szempontjából a kijelölő választmányhoz három tagot válasszon, mely felhívás folytán ezen választmányba Matkovich János, Goda Béla és Györgyházy János, bizottsági tagok egyhangulag megválasztatván, a főispán ur ugyancsak e bizottságba idősb Kolosváry Sándor, Propszt Ferenc és Saáry Miklós bizottsági tagokat nevezte ki. A kijelölő választmány határozatához képest ezután főispán ur ő méltósága által a megyei főpénztárnoki állomásra Sodtfriedt Ignác és Sebő Alajos jelöltettek ki, kik közül Sodtfriedt Ignác nagy szótöbbséggel megyei főpénztárnoknak megválasztatott; ezzel kapcsolatban Mészáros József urnak, a megye volt főpénztárnokának jegyzőkönyvileg elismerés szavaztatott.

A főpénztárnoki választás folytán megürült központi gyámi hivatal betöltése ugyancsak ezen közgyűlésen határozottat el, mire a kijelölő választmány a központi gyámi hivatalra jelentkező kijelölése szempontjából félre vonulván ezen hivatalra ifj. Kolosváry Sándor aljegyzőt, Németh

Miklós tiszteletbeli aljegyzőt és Sebő Alajost jelölte ki, kik közül ifj. Kolosváry Sándor szótöbbséggel központi gyámnak megválasztatott.

A megyei aljegyzőnek központi gyámmá lett megválasztatása folytán megürült aljegyzői állomásra Németh Miklóst jelölte ki a kijelölő választmány, mire Németh Miklós egyhangulag megyei aljegyzőnek megválasztatott; mindhárom megválasztott hivatalában főispán ur által megértesített s az esküt előírt módon nyomban letették.

A megyei pénztárnoki, központi, gyámi és aljegyzői hivatalnak a volt tisztviselőktől leendő átvétele s az ujonnan megválasztottaknak leendő átadására Propszt Ferenc, Szalacsy Lajos és Szentmihály Sándor bizottsági tagok s a megyei pénztárt illetőleg megyei alispán, t. ügyész és főszámvevő kiküldettek, jelentésük a legközelebbi közgyűlésre beavatván.

Felolvastott ezután a múlt évben alakított igazolási választmány tagjainak névsora s főispán ur ő méltósága a közgyűlést a törvény értelmében öt tagnak választására hívta fel; a bizottság azonban meg lévén elégedve igazolási választmányának eddigi pontos eljárásával, az általa múlt évben ezen választmányba megválasztott tagokat újra megválasztja; ugy szintén főispán ur a múlt évben e választmányba kinevezett biz. tagokat ezen állásukban meg erősíti, illetőleg újra kinevezi.

Olvastott a vasutak építéséből az állam ellen támasztott kártalanítási követelések kiegyenlítéséről, valamint az állami biztosítást élvező pályákon szükséges új beruházásokról alkotott 1875. XLI t. czikk. — Ugyancsak a budapesti nemzeti színház homlokzatának kiépítéséről szóló 1875. 34-ik, a közügyek rendezéséről szóló 1875. 35-ik és az 1874. évi 33-ik t. cz. átmeneti intézkedéseinek pótlásáról szóló 1875. évi 39-ik törvényczikkok is.

Felvetették a belügyminiszternek rendelete a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékét illetőleg, melynek kapcsán megyei alispán felhivatik, hogy a győri m. kir. adóhivataltól a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállításához megkívántató adatokat idejekorán megszerezze s azokat használat végett az igazolási választmányának rendelkezése alá bocsássa, utasítatván egyuttal az igazolási választmány, hogy ezen adatok alapján ezen névjegyzéket f. évi szeptember végeig összeállítsa s a f. évi október hóban tartandó s a választott bizottsági tagok névjegyzékének kiigazítására megkívántató teendőket elrendelése végett összehívandó rendkívüli közgyűlésre beterjeszse.

Olvastott a belügyminiszter egy körrendelete, melyben felhívja a megye közönségét, hogy a törvényhatóság területén a budapesti árvíz károsultak javára mielőbb könyörödományok gyűjtését rendelje el, minek folytán utasítatnak a járási szolgabírák, hogy a könyörödományok gyűjtését buzditólag eszközöljék járásuk területén s a befolyt összeget a legközelebbi közgyűlésre beterjeszszék.

Felvetették ugyancsak a belügyminiszteriumnak egy rendelete, melyben a törvényhatóság által tett felterjesztésre azt válaszolja a megye közönségének, hogy a folyó évre helyben hagyott költségvetés kiadási utalványt illetőleg kért átruházási jogot csak esetről esetre az eszközölt megakarítások kimutatása és az elkerülhetlen szükségességnek beigazolása után fogná engedélyezni, — a pusztai és sokoróaljai járási szolgabíráknál alkalmazott díjnokokat illetőleg helyteleníti azon intézkedést, mely szerint ezen díjnokok alkalmazása elrendeltetett; foglal még a rendelet magában a pénztári számadás felülvizsgálására vonatkozó egyéb intézkedéseket is, melyeknél fogva határozottat, hogy ámbár az állam jelenlegi pénzügyi viszonyai a legszigorubb takarékosági elveket szabja elő, hogy ezen elveknél fogva a költségvetés keretében csak az elkerülhetlen szükségesség által igazolt kiadások foglalhatnak helyet, mégis a közigazgatás veszélyeztetése nélkül nem járhatott el másként, mint amint azt felterjesztéseiben már többször ismételte, mert csakis az elkerülhetlen szükségesség által igazolt kiadásokat fedezte s azért utasítatik a megyei alispán, hogy a pusztai és sokoróaljai járási szolgabíráknál tetteleg alkalmazott díjnokok javadalmazását az év végeig folyóvá tegye — az állandó választmány pedig hogy a segéd-szolgabírói állomásoknak az 1876-ik évtől kezdve leendő rendszeresítése érdemében a legközelebbi közgyűlés elé kimerítő és indokolt javaslatot terjeszzen elő.

Felvételt ismét a belügyminiszternek egy rendelete, melyben Mészáros József megyei főpénztárnokot és Juhász Imre pénztári ellenőrt, — számadásait észrevétel nélkülieknek találván, a közgyűlés őket a számadási kivonat kézbesítése mellett a további felelősség terhe alól saját örökösök igazolása végett felmentetni határozta.

Másnap augusztus 3-án már nagyon gyéren volt látogatva a gyűlés, látszott, hogy választások helyett kebelbeli ügyek várnak elintézésre s azután mit tartozik ez reánk? Mi szerintünk az autonomia az önkormányzás helyett a magas politikát jelenti, a belügyek bagatell ügyek, foglalkozzék vele a tisztí kar s meg az az egy pár idiota, a ki még az ilyenekért buzogni és lelkesülni tud.

A mai ülés megnyitása után egy csomó mára maradt s ismert miniszteri leirat olvastattat fel; a kebelbeli ügyek közül az annyit bolygatott s egy idő óta mind közgyűlésen előfordult „medvei“ rév ügye bir nagyobb jelentőséggel. Hosszabb vita után egy bizottság kiküldetése határozatott el, melynek feladata leendő magát a medvei rév tulajdonosával érintkezésbe tenni s az eredményt a jövő gyűlésen bemutatni.

Olvastattat ezután a magyar nyugoti vasut-társaság egy átirata, melyben az árszabályzatot „német“ nyelven küldi meg; e felett rozsalását fejezi ki a közgyűlés s ez érdemben felirat határozatit intéztetni a közlekedési miniszteriumhoz.

Eddig a közgyűlés tárgyilagosan. És most áttérünk a gyűlésnek azon részére, mely annak egyik legfontosabb tárgyát képezte: a tisztújításra. Az eddigi pénztárnok, Mészáros József ur ugyanis állásáról leköszönvén, az ez által megürült pénztárnoki állomásnak választás utjánai betöltése volt a napi rendre kitűzve. Főispán ur ő méltósága a kijelölt bizottságot megalakítván, a megyei bizottság a kijelölt Sodtfriedt József és Sebő Alajos urak közül Sodtfriedt József megyei központi gyámot közfelkiáltással megyei pénztárnoknak megválasztotta, mi által a központi gyámi állomás üresedésbe jövén, Gyapay Dénes alispán ur indítványozá, hogy ezen állomás, valamint az ennek betöltése után netalán megürülendő állomás is azonnal betöltessék; ezen indítvány ellenében felszólalt Propsz Ferencc bizottsági tag, később Matkovich János, Saáry Miklós és Bohuniczky Ignác bizottsági tagok, mindannyi hangsúlyozván, hogy ez törvényellenes, mert a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. XLII. t. czikk 72. §-a világosan azt rendeli: „Az időközben megürült állomások csak a következő rendes közgyűlésen tölthetnek be. Addig, ha elkerülhetetlenül szükséges, a főispán helyettesít.“ És ime mi történik? Az egész törvény lesz akasztva s a clique jóának látta a törvényt és igazságot arcul csapva, a választást a zonnal megejtetni.

Távol legyen tőlünk, hogy a megválasztottak bármelyikének személye ellen csak a legcsekélyebb kifogásunk is lenne, de kérdjük minden elfogulatlan olvasótól, hogy jogos és törvényes-e az ily választás? nem kor-

latózása-e ez a szabad választási jogok? s végre, hogy állik-e egy alispánnak, a főjegyzőnek, vagy plane a tisztí ügyésznek, a kinek a törvények öröknek kellene lenni, ily törvénytelen cselekményt keresztül erőszakolni?! Ily előzmények után azután ne csodáljuk, ha a nép a törvények iránt csekély tiszteletet tanúsít akkor, a midőn a törvény megszegésére azok adják neki a példát, kik annak megtartására első sorban vannak hivatva!!

A közjegyzőkről.

A magyar igazságszolgáltatás terén a legújabb időben létrejött reformok, u. m. a bírói hatalom gyakorlása, az e. f. bíróságok rendezése, a kir. ügyészség, a kir. végrehajtókról alkotott törvények egészen újja alakították az igazságszolgáltatás szervezetét.

Mint hogy pedig maga az igazságszolgáltatás csak egy részét képezi az igazságügy egész szervezetének: az igazságszolgáltatás működése ott vévén kezdetét, hol a polgári jog oltalomért folyomodik, — a jó igazságszolgáltatás érdekében szükségképen gondoskodni kellett az államnak oly közegekről is, kiknek feladata a jogok keletkezésének irányt adni, jogügyleteket kötni; ezeknek szabályszerűségeit adva, a jogok biztonságára — az összeütközések eltávolítására üdvös befolyást gyakoroljanak.

Ily közegeket létesített magas kormányunk a közjegyzői intézményben, mely aug. 1-én lépett életbe.

Hazánkban 1858. évben az osztrák közjegyzői törvény alapján fel lett állítva ugyan a közjegyzőség, azonban 1860. évi okt. 20-iki diploma alapján keletkezett ország-bírói értekezlet által, tehát alig 2 évi fenállása után, az hatályon kívül tétetvén, a hazai közönség igen nagy része előtt ismeretlenebb a közjegyzőség, hogyszem ezen intézményről csak fogalommal is bírna.

Kik képességgel nem bírtak arra, hogy jogügyleteiket a törvénynek és saját érdekeiknek megfelelőleg önmagok kössék meg, megbízottakra szorultak hazánkban épen úgy, mint az egész világon mindentűnt.

Ezen szükségbeli megbízottak vetették meg alapját a közjegyzői intézménynek.

A görögöknél már Aristoteles korában — tehát időszámításunk előtt harmadfél századdal — voltak egyének, kiknek különös hivatásuk az volt, hogy az állampolgárok között szerződéseket írjanak.

Mint állami intézmény azonban legelőbb is a rómaiaknál veszi kezdetét a közjegyzőség, hol eleinte — a köztársaság korában ugyan mint magán megbízottak, de a császárság korában már mint állami hivatalnokok szerepeltek a közjegyzők.

Némethonban a N. Károly császár idejében a IX. században találhatók első nyomai a közjegyzőségnek.

Leggyorsabb fejlődést nyert az olasz kereskedő városokban, hol a 13-ik században külön tanodák állítottak fel a közjegyzők kiképzésére, kik rendszeres testületet képeztek, melybe csak különös képességgel bírók vétethettek fel.

Franciaországban — mely az újabbkori közjegyzőségnek hazája — mennyiben ezen intézmény mai alakjában

itt fejlődött ki — IX. Lajos király 1226. évben oly alapot fektet a közjegyzőséget, mely mai napig kiindulási pontul szolgál minden nemzeteknél életbeléptetett közjegyzői intézménynek. Ezen király volt első, ki a peres és nem peres ügyekbeni eljárást külön választá, ez utóbbiakat a közjegyzőkre bízván. Párisban 60 közjegyzői állást létesített. Legjelentékenyebb közbenjárása a közjegyzőknek a hagyatékknál nyilvánult.

Angolországban a közjegyzői intézmény mai napig sem honosulhatott meg, habár némi nyomára ott is akadhatni, és a gyakorlat szükségét tünteti fel a közjegyzőségnek. Így a váltóóvások ott is a jegyzők köréhez tartozó cselekménynek tartik, annyira, hogy midőn a kormány azt kívánta rendelni, miként a váltóóvások ügyvédekre bízassanak, a kereskedők és bankárok ennek hevesen ellentmondottak.

Hazánkban a közjegyzői intézmény a nagy hatáskörrel felruházott káptalanok és konventek miatt nem honosulhatott meg, azért az országbírói értekezlet 1861-ik évben vissza helyezvén a hiteles helyeket előbbi jogaikba, a közjegyzői intézményt alig 2 évi hasznosnak bizonyult fenállás után megszüntetvén.

Ennyit a közjegyzői intézmény történeti fejlődéséről. Lássuk már most, miben áll a közjegyzőség hatásköre, miként a franciaországi közjegyzői intézmény mintájára az nálunk is életbe léptetett.

A közjegyző az állam által hitelességgel felruházott oly közeg, melynek hivatása jogügyletekről okiratokat készíteni, továbbá okiratokat őrizni; és végre a felek és bíróságok megbízásaiban eljárni.

Ezen ténykedésekben összpontosul a közjegyző hivatása. Tekintve ezen ténykedések fontosságát, át fogjuk látni a közjegyzői intézmény hasznos, és a jogszolgáltatás terén szükséges voltát.

Hazánkban, hol a népuevelés, fájdalom! igen kezdetleges fokan áll, alig történhetik, hogy a szerződő felek mindegyike írástudó lenne, még ritkább, hogy a felek képesek lennének jogügyleteiket a törvények és saját érdekeiknek megfelelőleg szerkeszteni. A legnagyobb rész idegen segélyre van utalva, és mint a tapasztalás mutatja: tudatlan, olykor rosz akaratú zugirászokra szorulvák, kik még felelősségre is alig vonhatók.

A közjegyző e tekintetben a legnagyobb előnyt nyújtja, mert képzettségénél fogva a jogügyleteket a törvény, a felek érdekeinek megfelelőleg képes és köteles szerkeszteni, felelősség terhe alatt, úgy, hogy ha a közjegyző által szerkesztett okmány akár a törvényes kellekeknek, akár a felek érdekeinek nem felelne meg, a közjegyző felelősségre vonható, fenytő, esetleg fegyelmi uton.

Általános panasz, hogy a jogot kereső fél nem győzi bevárni ügye elintézését, a bírák nem képesek a túlhalmozott teendőknél megfelelni.

A közjegyzőség ebben is hathatós segítségére leendő közönségnek, illetve a bíróságnak, mert míg egyrésztől a közjegyző által szerkesztett okmány teljes hitelű leendő, annak alapján, bizonyos feltételek alatt, egyenesen végrehajtás lesz intézhető, — tehát megkevesbedik a perek száma; — a közjegyzők a hagyatékok elintézésénél —

A „Szabad Polgár“ Tárczája.

ALICE.

Beszély.

Írta: T. T.

Sok mindenféle badarságot beszéltek az emberek, de határozott valamit senki sem tudott; egyszer csak felnyitogatták a Nyirházi kastély — mint a hogy a falusiak a csinos, tágas földesuri lakot nevezék — régóta zárva tartott ablaktábláit s poroltak és tisztogattak a padlástól a pinczéig, felriasztva mindenütt a pókokat, melyek háborítlanul üzték eddig a lakatlan termekben takács-mesterségüket; a szu, mely lassan de biztosan és fáradhatlanul emészt, elhallgatott e zajra, ő ellensége minden életnek s csak a csendesség- és homályosságban szeret fűrészelni.

Az öreg gazdaasszony redős arca mintegy kisimult s nyájasan nézett ki fehér fejkötője fodrai közül, amint minden mindinkább visszanyerni kezdé régi kedélyességét; kulcsomagjait vidoran csörgette s oly fűrgén jött, ment, parancsolgatott, mintha a hir, melynek következtében e változások történtek, husz évvel ifjította volna meg.

S az öreg Pál, — huszár, komornyik és házfelügyelő egy személyben, hogy pödörgette bajuszát örömeiben! ez már szokása volt, s az érdes kezek igen gyakran és gyanusan töröltek egyet szemein, persze a nagy felszálló por okozta, hogy a hűséges öreg szemekben minduntalan egy-egy könyecsepp tolakodott elő; dehogya az! hisz a jó öreg ugy örült, hogy azt sem tudta, mit beszél. Minden arra menőre rákiáltott: „Tudjátok-e, hogy megjő az ifju tekintetes ur s aztán nem is maga, hanem asszonykát is hoz a házhoz, valami csodaszép külországi hercezkisaszonyt!“ A jámbor falusiak legkevésbé sem kételkedtek, — Pál

ur tekintély volt előttük s meglehet, miszerint, ez veté meg alapját a sok mendemondának.

Egyszer aztán midőn a tágas konyhában az összes cselédség együtt volt s Erzse asszony Pállal erősen találgatták, milyen élet fog beköltözni a fiatal nővel a kastélyba, — szigoruan rezzentve rá a fecsegő Panni leányra, ki szobalánynak volt kiszemelve, ha az is kiszalasztott száján egy-egy megjegyzést, mert a legnagyobb önmegtadással sem tudott sokáig hallgatni, — lelkesedve rohan be Jutka leányasszony s fudokolva kiáltja el magát: Hamar, hamar, most járt be a tekintetes uraság kocsija!

„Jaj a fejkötöm, egyenesen áll-e?“ hadará Erzse asszony rémitő zavarában, majd nem gondolva tolettjével sem, sietett ki az öreg Pál után, ki már akkor a kocsirol emelgette le a dobozokat és bőröndöket.

„A feleségem,“ — mondá egyszerűen a fiatal gazda a meglepetett s üdvözléshez sem jutó cselédséghez, s ezzel megtöré elfogultságukat; tiszteletteljes kíváncsisággal közeledtek az ifju urnőhez, ki szürke fátyolát hátra veté s tágra nyílt nagy gyermekszemekkel nézett maga körül. Idegen, itt még soha nem hallott nyelven szólt férjéhez s ez tolmácsolá, hogy: jó urnőjük leendő, ha viszont ő hozzá hűk és odaadók lesznek.

Erzse asszony jószágos gyöngédséggel nézte a fiatal nőt, de mégis alig észrevehetőleg csóválta fejét; valami nem tetszett neki, nyilván az, hogy asszonyuk még csak beszélni sem tud velük. Mit fog itt tenni ez a gyönyörűséges finom kis teremtes? Puha kezei nincsenek munkához szokva s hogyan tehetné ki fehér arcát szél- és napsugárnak a kertben és gazdasága után járva? Ezt az ifju tekintetes ur csak nézni hozta el, Isten bocsá! . . . nem csuda, ha megbabonázta azokkal a csudálatos fényes nagy fekete szemekkel!

Pál már a belső életből is tudott beszélni, a vacsoránál ő szolgált fel; az ifju tekintetes ur meglehetősen szilaj fiu volt, gonosz csinyjeit még most is emlegetik, —

soh'sem hitte volna, hogy valaha olyan alázatos és gyöngéd tudjon lenni, mint a milyen ifju neje irányában, majd hogy tenyerén nem hordozza a fiatal asszonyt!

Ők azonban nem mentek sehova, s látogatásokat sem tettek; sokat is beszéltek a környéken a fiatal remete párról, a fantastikus szép ifju nőről, ki a vidám szilaj Nyirházi Jenőt olyan erősen le tudja kötni s majd széttörték fejeiket: mi a való az ifju nő származását illetőleg. Egyik a török padisah hareméből elrabolto odalisknak állítá, a másik francia szemfényvesztők gyermekének, a harmadik menekült spanyol don leányának és senki sem találta elő az igazat, hogy Nyirházi Skótiában is utazván, annak regényes bérczei s ködös levegőjéből ragadta el gyönyörű virágját. Edithnek szólítá, de vezetéknevét, születését nem volt alkalom elárulni s az esketési bizonyítványt sem mutogatták; ezt csak a tiszteletes ur látta meg azon alkalomkor, midőn egy, egészen anyjához hasonlító kis lány-gyermeket kelle megkeresztelni — anyja óhajására „Alicenak.“

A szép fiatal nő már kissé beszélt magyarul, de nagyon különösen törte s csak a kik már megszokták, értették meg: az öreg kulcsárné sejtelve azonban helyesnek és valónak bizonyult, mert parancsszó a piros ajkáról ritkán hangzott, serény gazdaasszony sem vált belőle s bár most sem járt sehová, azért unatkozni nem látszott. Egész nap is gyermekével foglalkozott, énekelte a kisedet bölcsője mellett régi hazájának panaszos, komor dallamait, majd órákig elmélázott ölébe tett kezekkel a komló-lugasban s szemével az égen egymást üző báránnyelűkre bámult, — mindig ugy tánt fel mint a ki nem ide való s ezt talán maga is kezdé érezni, mert néha Nyirházi régi gyöngéd hangja helyett viharos kitorésekre is ragadtatott Edith irányában, s ilyenkor a fiatal fehér arcú nő leirhatlan megfélemléssel nézett férjére s utánna csak még ábrándozóbb és hallgatagabb lett.

(Folyt. köv.)

melyek ped segítséget jogosítva a minden tevégezni.

Ha ez veszszük, va törvényhozás sem nélkül persze az ügyon termé

A szü terjesztésén ő működés a tanító kö nevelését t s épen e k nevelési re hozza; vagy gasztos hiv rokat nevel zöket, miko ságának ala építhet; ha az egész ép

Hogy fő dolgot munkásság.

A val sebbet sem kellene a sz s már a gy vallásosság viszonyitani hogy a gye don ébrosztó kényszer, en végeztélja ké az, ki gyerm megelőzőleg tetné vele szeretetét, érzelmekre.

A val nek; míg a mint az áll dával szolgál sem akarju mint fentel által vézre

a magya

80. (Dion) figye hattam, mi Bithyniába székere mer nesen Dalm hogy ezeket városába, az lépék. Elmo gomig (229

81. (háboru bev lek érkeztek szomoríták hogy a gerri hatáiraiba levő erdőök ják, miért a nem kis ves levő serog zást, az ill kétszeres cs

* Dion emlegeti, de nagy kárára! Ammianus valamit a jás

melyek pedig igen sok időt vesznek igénybe, igen előnyös segítséget fognak nyújtani a bírálóknak, mert fel lesznek jogosítva a közjegyzők bírósági megkeresésre majdnem minden teendőit a hagyatéki eljárásnak jogérvényesen elvégezni.

Ha ezen sok előnyeit a közjegyzőségnek figyelembe vesszük, valóban nem lehet eléggé méltányolnunk, hogy a törvényhozás a közjegyzőséget — melyet egy rendezett állam sem nélkülözhet — hazánkban is életbe léptette, hogy persze az ügyvédek más véleményben vannak felőle, az nagyon természetes.

A vallás és munka.

Paedagogiai értekezés

Barach Dávidtól.

A szülők ép úgy napszámossai az általános művelődés terjesztésének mint a tanítók; azon különbséggel, hogy az ő működési körük kizárólag a családi életben marad, míg a tanító köre — feladata lévén a családok egyes tagjainak nevelését tovább folytatni — kiterjedésében igen nagy; s épen e körülmény teszi szükségessé, hogy a szülői ház nevelési rendszerét az iskola rendszerével összehangoztatva hozza; vagyis — ami egyre megy — a szülő, hogy magasztos hivatását betöltse, hogy e hazának hasznos polgárokat neveljen, ismernie kell mindazon nevelésügyi tényezőket, miket észszerűen felhasználva egy ember boldogságának alapját vehetik meg. Az iskola csakis ezen alpra építhet; ha tehát az alap rossz, így előbb-utóbb összedül az egész épület.

Hogy ez ne történhessék, már a kisedkorban két fő dolgot kell megfigyelni, egyik a hit, a másik a munkásság.

A vallási érzelmek gerjesztésével ma már legkevésbé sem törődnek. Pedig ha valamiben, úgy főleg ebben kellene a szülőknek mulhatatlanul s szorgalmasan eljárni, s már a gyermek 4-ik évében odaműködni, hogy nála a vallásosság érzelmének fokát kiismerje s ahoz eszközeit viszonyítani tudja. Csakis ennek alapján éretnék az el, hogy a gyermekében rejlő vallásos érzelmeket kívánt módon ébreszteni s fejleszteni képesítve legyen. Nem pedig kényszer, erőltetés által kizárni azok kifejezésére, melynek végcélja képmutatáshoz vezetne. Helytelen eljárást követ az, ki gyermekét először imádkozni tanítja — anélkül: hogy megelőzőleg bemutatná neki a csodás természetet s megismertetné vele a világalakító végtelen hatalmát, jóságát s szeretetét, mit ha ő felfog, önként buzdulna vallásos érzelmekre.

A vallás képezi egyik alapkövét társadalmi életünknek; míg a vallástalanság métekyként dul, úgy a családi, mint az államéletben, szülvén a surlódások millióját. Például szolgáljon Franciaország. De ha gyermekeinkben fenn akarjuk tartani az Isten iránti hitet, úgy nem — mint fentebb említém — kényszer-imákkal, de szeretet által vezéreljük őt oda s tartjuk meg benne, nem pedig

samaz öntudatlan móddal, hol az ajkuk azt mondják, mit a szív nem érez s az ész nem ért.

A szorgalom (vagy munkássági ösztön) nevelésének elhanyagolása. Általában tapasztalható, miszerint a szülőknek legnagyobb része, a gyermekek szorgalmának nevelésével igen keveset vagy épen semmit sem törődik. Ennek tényező oka — szerény véleményem szerint — egyrészt abban keresendő, hogy tekintve a gyermek életéit, annak nem tulajdonítanak valami fölöttévaló fontosságot; mert gondolván: a szorgalom ugyanis megjő az idővel; vagy hogy nem ismerik a szorgalom ápolásának törvényeit,* melyek segítségével ebbeli kötelemük teljesítéséhez foghatnának.

Nekünk szülőknek minden áron oda kell hatni, hogy gyermekeinket szorgalmasan ápolva, őket munkához szoktassuk. A munkanyagot kezdetben az ő körülből kell vennünk s lehetőleg változatosan nyújtani nekik, hogy az kellemes hatását eszközölje. Rousseau szerint a szellemi és testi gyakorlatok akként alkalmazandók, hogy egyik a másik által üditse fáradsalmait.

A szorgalomról, mint eszköz- vagy célról, többet szólani fölösleges lenne, miután annak áldásos volta eléggé ismeretes. Egyébiránt szolgáljon még mintegy kiegészítőül egyik jeles nevelésünknek ide vonatkozó mondata: „A munkássági ösztön elfajulását gondosan kell akadályozni a nevelőnek; mert a szorgalom nélküli gyermekek sem a szoros értelmű nevelés, sem a tanulás terén nem lehetnek kívánt előmenetelt, s nagykorúságukban sem várhatni ilyenektől, hogy állásukat hasznosan betöltsék.“

Irodalom és művészet.

— A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 1-jei száma következő tartalommal jelent meg: Mátray Gábor (arcképpel). — „A feltámadás.“ Költmény, Fejes Istvántól. — „Laptye de kapra.“ Elbeszélés, Varga Jánostól. — A rendes közbiztonság őrei Törökországban (két képpel) Erőd Belától. — Monasztir, macedoniai város (képpel). — Ai muzeumokról Pulszky Ferencztől. — Az állatok színei. — Visszhangok a levegőben. — „A rejtelmes sziget.“ (Verne regénye.) — A marosvásárhelyi vértanúk emlék-oszlopa (képpel). Deák Farkastól. — A holt idején. Fővárosi tárcza. Borostyáni Nándortól. — Bécsi levél. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

Ugyancsak a „Franklin-Társulat“ kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-dik sz.) megrendelhető: a „Képes Néplap“ legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

— A „Jogtudományi Közöny“ július 28-diki száma következő tartalommal jelent meg: Nehány észrevétel a hagyatékok körüli eljárásról Steinbach István kir. tszéki bíró urtól. — A gyámhatóságok szervezése és teendőik. Travnik Antal budapesti kir. tszéki bíró urtól. —

*) Lásd Lubrich. Nev. tudomány II-ik könyv. Különös nevelésben 133. §. 501. l.

Jogirodalom. Dr. Farkas Lajos, egyetemi tanár urtól. Törvényszéki szemle. Az adhaesio kérdéséhez. Sulyok Mórictól. — Indokolás. — Különlélek.

Hirek.

— A győri m. kir. állami főreáltanoda második évi értesítőjét vettük az 187^{1/2}-iki tanévről. Először gyánant dr. Szombathy Ignác, főreáltanodai tanártól „a metanasta jászok magyar nemzetisége“ című történelmi tanulmányt találjuk, mely a 87 oldalra terjedő értesítőnek majd felét igénybe veszi. Ezután következnek a „Tanodai értesítő“, a működő tanári személyzet (összesen 17), a reáliskolai oktatás terve, az átmeneti terv az 187^{1/2}-ik évre, s egyéb a tanodát közelebbről érdeklő mozzanatok. Végül a tanulók érdemsorozata foglal helyet, melyből ki- veszzük, hogy 295 tanuló jegyzetelt be az év elején, kik közül 93 csekély eredménnyel végezte a tanfolyamot; 23 kilépett és 2 meghalt. A jövő 187^{1/2}-ik tanév f. é. október hó 4-én veszi kezdetét; a beiratások szeptember 29-étől okt. hó 3-ig tartanak.

— A hivatalos lap vasárnapi száma egy miniszteri rendeletet hoz, mely szerint 20 e. f. kir. törvényszék névszerint: az abrudbányai, belényesi, budai, csáktornyai, esztergomi, fogarasi, gyergyó-szent-miklósi, hajdu-böszörményi, hátszegi, huszti, nagy-szöllősi, naszói, pápai, sepi szept-györgyi, szamosújvári, szenczi, szolnoki, tornai, turóc-szt.-mártoni és ungvári f. é. szept. 30-ával megszüntetnek.

⊙ Czellövészet. Vasárnap e hó 1-én történt czellövészet alkalmával nyertek: 1-ső díjat Schöpf Frigyes szeglvéssel, 2-ik díjat Czéh Sándor 4-es körlövészel, 3-ik díjat Réthi Ferencz 4-es körlövészel, 4-ik díjat Schlosser Ignác, 5-ik díjat Stirling Ferencz, 6-ik díjat Némai Antal mind 3-as körlövészel. — Legtöbb fekete lövésre nyertek: 1-ső díjat Némai Antal, 2-ik díjat Réthi Ferencz, 3-ik díjat Stirling Ferencz.

— Tűz. Szombaton éjjel tűz ütött ki Bezerédi K. ur ménfői birtokán; egy nagy kazal takarmány égett le s a kár mintegy 3—4000 frtra tehető.

— Lapunk előző számainak egyikében közöltük, hogy özv. Decret Károlyné egy törzsúrás következtében meghalt, mit most oda igazítunk ki, hogy az egész hír korai volt s csak annyi való, miszerint fentnevezett sulyosan megsérült s felgyógyulásához az orvosok is nagy reményt kötnek.

— A közegészség érdekében kénytelenek vagyunk felhívni a kapitányi hivatal figyelmét a piacokon halommal felállított éretlen s a közegészségre kártékonyan ható gyümölcsökre, melyekre nem igen nagy gond fordítatik.

— A hálaló kereskedők megbírságolása ügyében a pénzügyminiszter körrendeletet intézett a hatóságokhoz, melyben tudatja, hogy az 1875. XXIX. t. cz. 8. §-ában a hálalás kereseti adójuk lefizetése nélkül üző hálaló kereskedők megbírságolására nézve foglalt intézkedések életbelépítésének időpontjául, egyetértőleg a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterrel, a f. évi augusztus hónap 1-ső

Kutató-töredékek

a magyarok történelme jász korszakához

gyűjti és fordítja

Dr. Szombathy Ignác.

Második század.

XV.

Alexander Severus (222—235).

80. (229.) Ami még hátra van, nem kísérhetém (Dion) figyelemmel; mert Rómában nem sokáig maradhattam, minthogy betegségbe estem. Midőn Kis-Ázsiából Bithyniába jövök, mindjárt innen Egyiptom helytartói székére mentem; midőn később Italiába visszatérék, egyenesen Dalmatiába, és innen Felső-Pannoniába küldtettem, hogy ezeket kormányozzam. Midőn ezt bevégeztem és Róma városába, azután Campaniába tértem, mindjárt nyugalomba lépék. Elmondom röviden, amik az én második consulságomig (229.) történtek (I. c. 1. XXX. *)

81. (234.) Alexander Severushoz a persák elleni háboru bevégezésekor Antiochiában — küldöttek és levelek érkeztek a illyr főnököktől, melyek őt nagyon megszorították és aggodalmait nagyobbították. Ezek jelenték, hogy a germánok a Rajnán és Dunán átkelvé, a rómaiak határaiiba ellenségesen betörték, és a partok közelében levő erődöket ostromolják, a városokat és falvakat pusztítják, miert az illyriai népek (Pannonia- és Noricumban) nem kis veszélynek vannak kitétvén, így az ő és a vele levő sereg jelenlétére szükség van. Ezek Sándornak irtó-zást, az illyr katonaságnak szomorúságot okoztak, kik kétszeres csapással lettek sújtva, mert a persa háboruban

* Dion ezen 80-ik könyvében többnyire a maga viszonyait emlegeti, de ezeket is csak röviden, és ezzel (a magyar történelem nagy kárára!) munkáját befejezi. Utána nagy lézag áll be — egész Ammianus Marcellinusig. Az időközben történetekről alig adnak valamit a jászokra vonatkozólag a többi kutatók.

is sokat vesztenek és hazulról is rokonaik leöldökléséről értesültek. Ezért haragudának és Sándort vádolják, hogy a dolgokat keleten előbb félelem vagy gondatlanság által elhanyagolá, most pedig az észak felé hívó ügyek iránt késedelmeskedik.

Ἡροδοτος VI. 7.

Maximinus (235—238).

82. (235.) Midőn a tél beállott, sok fogolylyal és elszedett zsákmánnyal Pannoniába tért vissza (Maximinus), és Sirmiumban, mely azon vidék legnagyobb városának tartott, rendező téli szállását a tavaszi hadjáratra készülve.

83. (237.) Maximinus értesülvén I. Gordián ellenszázrára kikiáltásáról, ellene készült, — összehivatván Sirmium város mezejére katonáit, föllépett az állványra, honnan a barátai által fogalmazott következő beszédet felolvasta: „Tudom, hogy előttek hihetetlen és meglepő dolgokat fogok mondani, de úgy vélem, azok nem annyira bámulatra, mint nevetésre méltók. Fegyvert emelnek ellenetek és vitéségték ellen nem a germánok, kik gyakran legyőzettek, nem a sarmaták, kik nálunk naponként békeért esedeznek, stb.“

Ἡροδοτος VII. 2. 8.

Gallienus (259—268).

84. (265. k.) Gallienus, midőn ifjúságában császárrá tétetett, a birodalmat kezdetben szerencsésen, később kényelmesen, utoljára vesztélyesen kormányzta. Mint ifju Gallianus és Illyricumban sokat vitézül végzett, megölvén Mursa (Eszék) mellett Ingenust, ki bibort öltött, és Regalianust. Sokáig kedves és nyugodt, később minden szilajságra hajolván, az állam gyeplőit diestelen gyáva-sággal és kétségbeeséssel tágította. Az alemannok Gallianus pusztította Italiába hatoltak. Dacia, mely Traianustól a Dunán túl terjesztetett, elveszett. Graecia Macedonia, Pontus, Ázsia a gótok által pusztítottat. Pannonia a sarmaták és quadok által dulatott.

Ἡροδοτος IX. 8.

85. Gallienus, — neje Saloniana és Pipa nevű mellék-neje szerelmeinek hódolt, kit atyjától a markomannok királyától, szerződésileg átengedvén neki Felső-Pannonia részét, házasság czime alatt nyert.

Aurel. Victor Ep. 47.

Aurelianus (270—275).

86. (272.) Aurelián — Daciát, melyet Traján a Dunán túl szerzett — elhagyá, egész Illyricum és Moesia (a jászok és gótok által) pusztítottván, nem remélte azt megtarthatni; kivonván a rómaiakat Dacia városai és falvából, Moesia közepére helyezé, és ezt nevezé Daciának, mely most a két Moesiát választja el és a tengerbe folyó Duna jobb partján van, holott azelőtt balpartján vala.

Eutropius IX. 15.

Probus (275—276).

87. Probus — Galliában és Pannoniában a szőlőtermesztést behozá; katonái által Alma hegyet Sirmiumnál és az Arany hegyet Felső-Moesiánál beültetvén, a tartománybeli lakosoknak művelésre átadta. Ez számtalan háboruit bevégezvén, a békekötés után azt mondá, hogy nem lesz szükség katonákra. Szigorú, vitéz és igazságos férfi volt, ki Aureliánt hadi dicsőségben elérte, erkölcsi által pedig felülmúlá; mégis Sirmiumban katonai lázadás alkalmával a vas toronyban megöletett.

Eutropius IX. 17.

Carus (282—284).

88. (284.) Ezután Carus, ki Gallia Narbo városában született, azonnal Carinus és Numerianus nevű fiait caesárokká tette, kikkel két évig uralkodott. De midőn a sarmatákkal háborut viselt, jelentést kapott a persák mozgalmairól; keletre utazván, a persák ellen nemes dolgokat vitt véghez, azokat csatában szétveré, Coch és Ctesiphon nevezetes városokat bevette; de midőn Tigris felett tartá táborát, az isten nyila leütése által elveszett.

Eutropius IX. 18.

napiját állapította meg. Miről a tvhatóságokat oly kijelentéssel értesíti: hogy a mennyiben a törvényhozás az említett bírságolások foganatosításánál, az államkincstár érdekeit első sorban a közigazgatási hatóságok ótalma alá helyezte, elvárja a törvényhatóságtól: hogy minden e téren netalán előforduló kihágások és visszaélések legszigorubb ellenőrzését, illetőleg meggátolását, vagy esetleg megtorlását, illető közgeinek szoros és folytonosan szem előtt tartandó hivatali kötelességévé teendi, valamint számít e részben az illető tisztviselőknek ugy élénk kötelességérzetére, mint a visszaélések meggátolásához szükségesül éber figyelmére és erőlyes ellenőrködésére is.

= **Fázott és didergett** a kánikulla, néhány nap előtt oly szelek fujdogálván, melyek az embert az ősz közepére emlékeztették, minden jel csakugyan oda is mutatott, hogy a kánikulla az idén máskor hősséggel teljes hatalmát, holott pedig ezt most gazdáink váltig óhajtánák, — érvényre és tulsulyra emelni már nem is lesz képes. Azonban az újra beállott verőfényes idő újra reményre jogosít.

= **Uj utca.** A legutóbb tartott városi bizottsági közgyűlés a Ferencvárosban levő egyik utcát, amely a városból az országra vezet ki, „Opitz“-utczának keresztelte el.

= **A községi iskolák** vizsgálatai be vannak fejezve, melyek eredményéről tudósítani fogjuk olvasóinkat, ha a bizottsági elnököktől beérkezett jelentéseket megláthatjuk. Ha különböző eredmény volt is itt-ott, örömmel konstatáljuk, hogy a legtöbb helyekről teljes meglepéssel távozott a bizottság.

= **A m. keleti vasut** másod kib. elsőbbségi követvényeinek elárúsítására megalakult syndikatus feloszlott, miután az optio utján elvállalt utolsó részletét is a követvényeknek elárúsítá.

= **A honvédelmi miniszter** körrendeletet intézett az állandóan szabadságot és tartalékos katonáknak az időszakint fegyvergyakorlatokra való beidézése ügyében. Az erről szóló utasítás akkép módosul, ha a beidezés, ha nem kézbesíthető, az illető nyilvántartási kerületben tétetik közzé. Ha valaki a fegyvergyakorlatokról elmarad, e mulasztást csak akkor pótolja meg ugyanazon ivadban, ha a tavaszi fegyvergyakorlat júniusban, az őszi pedig októberben véget ér: hanem akkor a tavaszi őszszel, az őszi következő tavasszal pótlendő, ha ugyan tartatik ugyanazon szabadságotakkal vagy tartalékosokkal akkor gyakorlat. Ha a gyakorlat alóli fölmentés a következő ivadra megújítatik-e? ezentul ebben is az illetékes hadkiegészítési csapatparancsnokság határoz.

= **Mindig reformálják** a mi hadseregünket, külö-

nösen külsőleg. Hova tovább utat tör közé a modernizmus és katonai czopf elenyészik. Igy például most, legalább a hir tudni akarja — a hadügyminiszteriumban tárgyalások folynak az iránt, hogy a közös hadseregbeli tetteges állományu tisztetek megengedtessek, szolgálaton kívül polgári ruhában járni.

= **Az egyiptomi alkirály** 17,000 frankot küldött Tisza Kálmánnak a budai árvizkárosultak javára.

= **Szabadságharcunk emlékeinek** bibliographiáját akarja megírni Szinnyey József. E munka, mely elég vaskos kötet lenne, nemcsak irodalmi s történelmi, hanem politikai szempontból is nagyfontosságú s örvendhetünk megjelenésén. Óhajtandó e mű lehető teljességére nézve, hogy mindenki, kinek birtokában a szabadságra vonatkozó bármely nyomtatvány van, azt vagy legalább annak teljes czimét, alakját, lapszámát s nyomtatási helyét Szinnyey Józsefhez Budapestre az egyetemi könyvtár épületébe be- küldeni sziveskedjék.

= **Mi tesz egy fiatal leányt** boldoggá? Nagy kérdésnek látjuk első pillanatra, pedig csekélység, ha ugyan igaza van azon külföldi lapnak, mely e kérdésre következő elmés feleletet adja: Ajd neki két kanári verebet, fél tuczat holdvilágsugarat, tizenkét rőf selyem kelmét, egy adag fagyaltot, különféle rózsabimbókat, egy halvány gimnazistát szabad kintásra, Romeo és Juliának egy kabinet-fényképét és igérj neki egy új kalapot — s ha boldogságtól erre el nem olvad, akkor egyáltalán képtelen rá. Eddig a felelet. Mit mondanak reá tisztelt hölgyeim, valjon találó-e?

= **Mácsán Nagy-Váradtól** alig másfél órai távolságban Fekete Gábort, a püspöki uradalom tisztartóját július 24-dikén, vacsorálás közben rablók támadták meg s kényszeríték, hogy lökésleiteit, pénzét s egyéb értékes tárgyait adja át. Kézpénzben 151 forintot zsaroltak ki s aztán elváltattak.

Az iskolából.

Közli: Barach Dávid.

Egy b...i intézeti tanonez felette iskolakerülő volt, ha felelnie kellett, többnyire azon kifogása volt: „Kérem alásan akkor beteg voltam!”

— Mondja meg csak barátom, — kérde a vizsgán a professor, — kiből alakult meg a római első triumviratus? — Nem tudom, kérem alásan, — válaszolt a komotizáló, — akkor beteg voltam.

A gyermek hozza a tanító urnak az esendő tandíjt. „Itt küldi apám a 2 frtot.” Tanító. Ez kevés, 'sz tudod,

hogy 3 frt. jár a prevatáért.” Gyermek. „Azt mondta apám nekem: ilyen ostoba számárnak az is elég.”

A póttaanfolyamból. X. megye egyik kisebb m. városában póttaanfolyam tartatott 1871-ben, melyre talán öt megyéből sereglettek a tanítók össze s számra nézve vagy 115-en lehettek.

Előadó tanár az ikes igékről beszélvén, egyszerre belép a ker. tanfelügyelő a terembe s miután egvideig az előadást figyelemmel hallgatta, felszólít egy öregebb tanítót a hátulsó padok egyikéből, miszerint neki az mondana egy ikes igét.

Az öreg tanító felállván, gondolkozóba esik s csak hosszabb szünet mulva mondá: Iadik.

Jajj édes tanító ur — mondd a kérdező — 'sz az köznévi s mint ilyen nem hajtogatható; — én egy hajlít- ható ikes igét kértem megnevezni.

Ismét tovább gondolkozik a tanító, — mi mellett általános esendő áll be, mormogva fogai közt a hajtogatható szavat; egyszerre csak kitalálja ám, mondván, hogy: es utora. Oh, dehog, dehog, kedves tanító ur az sem az; habár hajtogatható is. — Látva a tanfelügyelő, miszerint az illetővel boldogulni egyáltalán nem képes, felszólítja szomszédját, ki szintén a hajlott koruak táborába vonható be.

Ez is gondolkozik hosszasan, mig nem végül azon biztos reményben, hogy már ez csak jó lesz, kisüti, hogy: krinolin.

Közgazdaság.

Gabonaárak. Győr, 1875. augusztus 4-ről.

Árak: Buza tiszta 5.80—6.20 közönséges 4.80—5.20. Rozs 3.60—4.00. Árpa 2.80—3.20. Zab 2.10—2.30. Kukoricza 3.10—3.30. Köles 2.60—3.00. Széna két lovas kocsi 6.00—10.00. Bor, egy akó 8.00—12.00. Mundliszt, egy mázsa Nro. 3, 13.00. Zsemlyeliszt, egy mázsa Nro. 4, 12.00. Kenyérliszt, egy mázsa 11.00. Barna liszt, egy mázsa 10.00. Bab 5.30—5.50. Burgonya egy zsák 1.40—2.80. Zsupp 12 font 10 kr.

Behozatal: Buza 3257 mérő. Rozs 2876 m. Árpa 4865 m. Zab 164 m. Kukoricza 236 m. Köles 88 m. Bab 153 mérő. Burgonya 154 zsák.

Szerkesztői levelezés.

T. urnak, Mosonyban. Köszönjük a levélre nem emléksznük, hogy beérkezett volna. Kérjük a megígért folytatást.

N. Ö. urnak, Budapest. Köszönettel vettük, amint csak lehet, fogunk belőlük közölni.

V...K... helyben. közbelépett akadályok miatt maradt el a multi számból.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Czigány Gyula.

HIRDETMÉNYEK:

<p>27 kros Czikkék. Bámulatos olcsó 27 kr.</p>	<p>„GRÓF SZÉCHENYIHEZ“ czimzett divat- és rőfös-kereskedés Fehérvári-utca, Muth-féle házban, Győrött.</p>	<p>27 kros Czikkék. Még itt nem volt 27 kr.</p>																												
<p>„GRÓF SZÉCHENYIHEZ“ czimzett divat- és rőfös-kereskedés Fehérvári-utca, Muth-féle házban, Győrött.</p>	<table border="1"> <tr><td>Széles, finom selyem-szalag, rőfe</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Valódi francia creton</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Valódi francia batiszt</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Legjobb chiffon, ingnek</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Fehér patent gratli</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Sinor-parget</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Valódi czérna-vászon</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Sima lüszter, minden színben</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Barége</td><td>27 kr.</td></tr> <tr><td>Jóféle chiffon</td><td>21 kr.</td></tr> <tr><td>Sárga angin</td><td>21 kr.</td></tr> <tr><td>Czérna-gyoles</td><td>21 kr.</td></tr> <tr><td>Jó mosó karton</td><td>21 kr.</td></tr> <tr><td>Koczkás ruhakelmék</td><td>21 kr.</td></tr> </table>	Széles, finom selyem-szalag, rőfe	27 kr.	Valódi francia creton	27 kr.	Valódi francia batiszt	27 kr.	Legjobb chiffon, ingnek	27 kr.	Fehér patent gratli	27 kr.	Sinor-parget	27 kr.	Valódi czérna-vászon	27 kr.	Sima lüszter, minden színben	27 kr.	Barége	27 kr.	Jóféle chiffon	21 kr.	Sárga angin	21 kr.	Czérna-gyoles	21 kr.	Jó mosó karton	21 kr.	Koczkás ruhakelmék	21 kr.	<p>„GRÓF SZÉCHENYIHEZ“ czimzett divat- és rőfös-kereskedés Fehérvári-utca, Muth-féle házban, Győrött.</p>
Széles, finom selyem-szalag, rőfe	27 kr.																													
Valódi francia creton	27 kr.																													
Valódi francia batiszt	27 kr.																													
Legjobb chiffon, ingnek	27 kr.																													
Fehér patent gratli	27 kr.																													
Sinor-parget	27 kr.																													
Valódi czérna-vászon	27 kr.																													
Sima lüszter, minden színben	27 kr.																													
Barége	27 kr.																													
Jóféle chiffon	21 kr.																													
Sárga angin	21 kr.																													
Czérna-gyoles	21 kr.																													
Jó mosó karton	21 kr.																													
Koczkás ruhakelmék	21 kr.																													
<p>Több ezer vég selyem- szalag.</p>	<p>„GRÓF SZÉCHENYIHEZ“ czimzett divat- és rőfös-kereskedés Fehérvári-utca, Muth-féle házban, Győrött.</p>	<p>Fehér, fekete, szines rőf.</p>																												

Figyelmeztetés.

Mely szerint az 1875. évi jövedelmi adó-lajstromok Győr-ujváros, nádorváros és Szabadhegyen, mindenhol a városháznál lévő hadnagyi hivatalos szobában alulirt naptól kezdve 8 egymás után következő napon az 1868-ik évi XXVI. t. cz. 27. §-a értelmében mindenki által leendő betekinthes végett készen tartatnak.

Az illető jövedelemadó fizetők tehát ezennel figyelmeztetnek; miszerint a mondott helyeken a javaslatba hozott adóalapot megtekintvén, a mennyire az ellen metán észrevételeik volnának, az adókievő bizottság előtt, a hová annak idején meghivatni fognak, vagy személyesen vagy megbizottjuk által azokat érvényesíteni el ne mulasztssák. Győrött, 1875. augusztus hó 4-én.

Szab. kir. Győrváros tanácsa.

Hirdetmény.

Győr szabad királyi város gazdasági választmánya részéről ezennel közhirre tétetik, miszerint a város tulajdonához tartozó következő ingatlanok és pedig:

- 1-ör a tüztorony alatti bolt;
 - 2-ör a püspökvár alatti bódé;
 - 3-ör a nádorvárosi mézsárszék;
 - 4-er a Lukárdy katonai laktanyábani kert és végre
 - 5-ör a város részére szükséglandó előfogatok és pedig az 1. 2. 3. 4. alábbi ingatlanok 1875. évi Szent-Mihálytól három évre, ellenben az 5. alatti előfogatok szinte azon időtől számítandó egy évre;
- Szerdán, folyó évi augusztus hó 11-én délelőtt 9 órakor a városház nagy termében megtartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe adadni fognak. Az erre vonatkozó árverési feltételek a városi számvevői hivatalban betekinthesők.

Győr, 1875. jul. 31. A gazdasági választmány

Kozma Imre, s. k.

3-2 tanácsnok.